ПРОЛОГ

1 ЛИПНЯ

— Тату, треба, щоб ти перевірив, чи нема привидів.

Я затримався у дверях доньчиної кімнати, вражений так, як вражаються усі батьки, коли їхня дитина промовляє щось справді бентежне. Меґґі вже мала п'ять років, тож я мав би звикнути до такого. Та не звик. Тим більше до аж настільки дивних вимог.

— Серйозно?

— Так, — сказала Меґґі наполегливо, — не хочу, щоб вони були в моїй кімнаті.

До цього моменту я й гадки не мав, що моїй доньці відомо, що таке привид, а тим паче що вона боїться, наче якийсь із них займає її кімнату. Ще й не один, очевидно. Я зауважив її вибір слів.

Вони.

Я подумав, що вона змінилася через будинок. Ми пробули в Бейнберрі-холлі вже майже тиждень на той момент — достатньо, щоб помітити його дивацтва, але закоротко, щоб призвичаїтися до них. Раптовий

рух стін. Звуки вночі. Стельовий вентилятор, що звучав як клацання зубів, коли крутився на повній швидкості.

Вочевидь Merri, чутливій, як будь-яке дівча її віку, не вдавалося до того всього звикнути. Минулого вечора вона запитала, коли ми повернемося до нашої старої оселі — сумного й темного помешкання на дві спальні в Берлінгтоні. А тепер ще й ці привиди.

— Гадаю, вони не можуть нашкодити, — сказав я, щоб догодити їй. — Де глянути спершу?

— Під ліжком.

Нічого дивного. У віці Merri я мав такий самий страх, був певний, що щось жахливе ховається під моїм ліжком. Я став навкарачки й зиркнув під ліжко. Тонкий шар пилу й одна рожева шкарпетка — от і все, що там ховалося.

— Тут чисто, — оголосив я. — Де далі?

— У шафі, — сказала Merri.

Та я й сам зрозумів і вже прямував до вбудованої шафи. Ця частина будинку — прозвана крилом Merri, бо там була не тільки її спальня, а й суміжна ігрова кімната — містилася на другому поверсі, під схилами похилого даху. Стеля кімнати була скошена, тож дверна стулка шафи також. Коли я відкривав шафу, в уяві спливав образ казкового будиночка, зокрема через це ми й вирішили, що це буде простір Merri.

— Тут нічого, — сказав я, демонстративно смикнувши ланцюжок, що звисав з єдиної лампочки, яка освітлювала шафу, та передивився між вішаків з одягом. — Десь іще?

Merri спрямувала тремтливий вказівний пальчик на масивний гардероб, що ніби стояв на варті за метр від вбудованої шафи. То була реліквія з минулого цього будинку. Чудернацька реліквія. Понад два з половиною метри заввишки. Вузька основа шафи від середини розширювалася, знову різко звужуючись угорі.

Вінчали шафу вирізьблені херувими, пташки та гілки плюща, що обвивали її по краях. Мені здавалося, що гардероб, подібно до скісної стулки дверей шафи в ніші, надавав кімнаті Merri атмосфери книжкової магії. Нагадував про подорожі до Нарнії.

Але коли я відслонив дверцята гардероба, Merri хапнула повітря, ніби готуючи себе до якихось жахіть, що чаїлися в ньому.

— Впевнена, що хочеш, щоб я відкрив його? — спитав я.

— Ні, — Merri замовкла, а потім передумала. — Так.

Я широко розсунув двері гардероба, відкривши простір, який займало лише кілька сукенок з рюшами, що їх купила моя дружина, сподіваючись, що наше бойове дівча, можливо, колись їх вдягне.

— Пусто, — сказав я. — Бачиш?

Зі свого місця в ліжечку Merri пильно вдивлялася в середину шафи, аж поки зітхнула з полегшенням.

— Ти ж знаєш, що привидів не існує, так? — спитав я.

— Помиляєшся, — Merri вмостилася глибше під ковдрами. — Я їх бачила.

Я глянув на доньку, намагаючись не показати, як сильно мене це заскочило. Я знав, що в неї багата уява,

але не думав, що аж така. Настільки жвава, що Merri бачила речі, яких не було, і вірила, що вони реальні.

А вона вірила. Я бачив це по тому, як вона дивилася на мене, а в її широко розплющених очах бриніли сльози. Вона вірила, і це жахало її.

Я сів на краєчок ліжка.

— Привидів справді не буває, Merз. Як не віриш мені, спитай у мами. Вона скаже те саме.

— Але ж вони є, — наполягала Merri, — я весь час їх бачу. І один із них говорить до мене. Пан Морок.

Мороз пробіг моєю спиною.

— Пан Морок?

Merri перелякано кивнула.

— І що каже Пан Морок?

— Він каже... — Merri глитнула, з усіх сил намагаючись стримати сльози. — Каже, що ми тут помремо.

Один

Щойно заходжу в офіс, знаю, як усе піде. Це вже бувало. Забагато разів, аби рахувати. І хоча щоразу все відбувається з незначними варіаціями, результат завжди однаковий. Нічого іншого не очікую і зараз, особливо коли бачу лукаву посмішку секретарки; із блиску її очей зрозуміло, що вона мене впізнає. Звісно, вона добре знайома з Книгою.

Найбільшим благословенням моєї родини.

І нашим найбільшим прокляттям.

— Мені призначено зустріч з Артуром Розенфельдом, — кажу. — Я Merri Голт.

— Звісно, міс Голт. — Секретарка окидує мене швидким поглядом, порівнюючи маленьку дівчинку, про яку вона читала, та жінку, що стоїть перед нею в потертих чоботах, зелених штанах-карго та фланелевій сорочці, притрушеній тирсою. — Пан Розенфельд зараз розмовляє по телефону. Він прийме вас за хвилину.

Секретарка — яку табличка на столі ідентифікує як Венді Дейвенпорт — жестом вказує на стілець біля стіни. Я сідаю, а вона продовжує зиркати в мій бік. Гадаю, намагається роздивитися шрам на моїй лівій щоці: бліду скісну риску завдовжки кілька сантиметрів. Доволі знаменитий знак, як для шраму.

— Я читала вашу книжку, — заявляє вона про очевидне.

Не стримуюся і виправляю її:

— Ви про книжку мого батька.

Це часте непорозуміння. Хоч єдиним автором книжки вважають мого батька, поширена думка, що всі ми доклалися до її написання. Може, це й справедливо стосовно моєї матері, але ж я не відіграла жодної ролі у створенні Книги, хоч і стала однією з її головних персонажів.

— Мені дуже подобалося її читати, — веде далі Венді. І додає: — Коли я не ціпеніла від жаху, звісно.

Вона замовкає, і я внутрішньо зіщулююся з ніяковості, знаючи, що буде далі. Це завжди так. Кожного, дідько, разу.

— Як воно було? — Венді нахиляється вперед, аж поки її чималенький бюст притискається до столу. — Жити в тому будинку?

Це питання неуникно звучить щоразу, як хтось пов'язує мене з Книгою. Та в мене напоготові відповідь. Я рано зрозуміла, що вона потрібна, так що завжди тримаю її під рукою, мовби щось, що носять в ящику з інструментами.

— Я не пам'ятаю нічого про ту пору.

Секретарка піднімає перещипану брову.

— Геть нічого?

— Мені ж було п'ять. Скільки ви з цього віку пам'ятаєте?

З мого досвіду, це припиняє розмову в половині випадків. Просто зацікавлені вловлюють натяк. Хворобливо зацікавлені так легко не здаються. Я гадала, Венді Дейвенпорт з її щічками-яблучками та нарядом мешканки банановї республіки — з першої категорії. Та помилилася.

— Але ж то був такий жахливий досвід для вашої сім'ї, — каже вона. — Я б точно щось про таке запам'ятала.

Я маю кілька способів, як з таким поводитися. Усе залежить від мого настрою. Якби я була на вечірці, розслаблена й добра після парочки напоїв, то потішила б її та сказала: «Пам'ятаю, як увесь час боялася, не знаючи чого».

Або: «Гадаю, було так лячно, що я заблокувала всі спогади». Або багаторічний фаворит: «Деякі речі занадто жахають, щоб їх пам'ятати».

Але я не на вечірці. Не розслаблена й добра. Я в офісі юриста, ось-ось отримаю маєток свого нещодавно померлого батька. Мій єдиний варіант — бути прямою аж до грубості.

— Нічого з того не відбувалося, — кажу Венді. — Мій батько все вигадав. І коли я кажу все, то маю на увазі все. Ціла та книжка — брехня.

Обличчя Венді, зацікавлене, з розплющеними очима, наче гасне, тьмяніє. Я розчарувала її, хоч їй і варто було б подякувати мені за чесність — те, чого я сама від батька так і не дочекалася.

Його версія правди дуже відрізнялася від моєї, хоча в нього теж була заготована відповідь, слова якої ніколи не змінювалися, байдуже, з ким він говорив.

«Я брехав про купу всього у моєму житті, — сказав би він Венді Дейвенпорт, випромінюючи шарм, — але тільки

рух стін. Звуки вночі. Стельовий вентилятор, що звучав як клацання зубів, коли крутився на повній швидкості.

Вочевидь Merri, чутливій, як будь-яке дівча її віку, не вдавалося до того всього звикнути. Минулого вечора вона запитала, коли ми повернемося до нашої старої оселі — сумного й темного помешкання на дві спальні в Берлінгтоні. А тепер ще й ці привиди.

— Гадаю, вони не можуть нашкодити, — сказав я, щоб догодити їй. — Де глянути спершу?

— Під ліжком.

Нічого дивного. У віці Merri я мав такий самий страх, був певний, що щось жахливе ховається під моїм ліжком. Я став навкарачки й зиркнув під ліжко. Тонкий шар пилу й одна рожева шкарпетка — от і все, що там ховалося.

— Тут чисто, — оголосив я. — Де далі?

— У шафі, — сказала Merri.

Та я й сам зрозумів і вже прямував до вбудованої шафи. Ця частина будинку — прозвана крилом Merri, бо там була не тільки її спальня, а й суміжна ігрова кімната — містилася на другому поверсі, під схилами похилого даху. Стеля кімнати була скошена, тож дверна стулка шафи також. Коли я відкривав шафу, в уяві спливав образ казкового будиночка, зокрема через це ми й вирішили, що це буде простір Merri.

— Тут нічого, — сказав я, демонстративно смикнувши ланцюжок, що звисав з єдиної лампочки, яка освітлювала шафу, та передивився між вішаків з одягом. — Десь іще?

Merri спрямувала тремтливий вказівний пальчик на масивний гардероб, що ніби стояв на варті за метр від вбудованої шафи. То була реліквія з минулого цього будинку. Чудернацька реліквія. Понад два з половиною метри заввишки. Вузька основа шафи від середини розширювалася, знову різко звужуючись угорі.

Вінчали шафу вирізьблені херувими, пташки та гілки плюща, що обвивали її по краях. Мені здавалося, що гардероб, подібно до скісної стулки дверей шафи в ніші, надавав кімнаті Merri атмосфери книжкової магії. Нагадував про подорожі до Нарнії.

Але коли я відслонив дверцята гардероба, Merri хапнула повітря, ніби готуючи себе до якихось жахіть, що чаїлися в ньому.

— Впевнена, що хочеш, щоб я відкрив його? — спитав я.

— Ні, — Merri замовкла, а потім передумала. — Так.

Я широко розсунув двері гардероба, відкривши простір, який займало лише кілька сукенок з рюшами, що їх купила моя дружина, сподіваючись, що наше бойове дівча, можливо, колись їх вдягне.

— Пусто, — сказав я. — Бачиш?

Зі свого місця в ліжечку Merri пильно вдивлялася в середину шафи, аж поки зітхнула з полегшенням.

— Ти ж знаєш, що привидів не існує, так? — спитав я.

— Помиляєшся, — Merri вмостилася глибше під ковдрами. — Я їх бачила.

Я глянув на доньку, намагаючись не показати, як сильно мене це заскочило. Я знав, що в неї багата уява,

але не думав, що аж така. Настільки жвава, що Merri бачила речі, яких не було, і вірила, що вони реальні.

А вона вірила. Я бачив це по тому, як вона дивилася на мене, а в її широко розплющених очах бриніли сльози. Вона вірила, і це жахало її.

Я сів на краєчок ліжка.

— Привидів справді не буває, Merз. Як не віриш мені, спитай у мами. Вона скаже те саме.

— Але ж вони є, — наполягала Merri, — я весь час їх бачу. І один із них говорить до мене. Пан Морок.

Мороз пробіг моєю спиною.

— Пан Морок?

Merri перелякано кивнула.

— І що каже Пан Морок?

— Він каже... — Merri глитнула, з усіх сил намагаючись стримати сльози. — Каже, що ми тут помремо.

Один

Щойно заходжу в офіс, знаю, як усе піде. Це вже бувало. Забагато разів, аби рахувати. І хоча щоразу все відбувається з незначними варіаціями, результат завжди однаковий. Нічого іншого не очікую і зараз, особливо коли бачу лукаву посмішку секретарки; із блиску її очей зрозуміло, що вона мене впізнає. Звісно, вона добре знайома з Книгою.

Найбільшим благословенням моєї родини.

І нашим найбільшим прокляттям.

— Мені призначено зустріч з Артуром Розенфельдом, — кажу. — Я Merri Голт.

— Звісно, міс Голт. — Секретарка окидує мене швидким поглядом, порівнюючи маленьку дівчинку, про яку вона читала, та жінку, що стоїть перед нею в потертих чоботах, зелених штанах-карго та фланелевій сорочці, притрушеній тирсою. — Пан Розенфельд зараз розмовляє по телефону. Він прийме вас за хвилину.

Секретарка — яку табличка на столі ідентифікує як Венді Дейвенпорт — жестом вказує на стілець біля стіни. Я сідаю, а вона продовжує зиркати в мій бік. Гадаю, намагається роздивитися шрам на моїй лівій щоці: бліду скісну риску завдовжки кілька сантиметрів. Доволі знаменитий знак, як для шраму.

— Я читала вашу книжку, — заявляє вона про очевидне.

Не стримуюся і виправляю її:

— Ви про книжку мого батька.

Це часте непорозуміння. Хоч єдиним автором книжки вважають мого батька, поширена думка, що всі ми доклалися до її написання. Може, це й справедливо стосовно моєї матері, але ж я не відіграла жодної ролі у створенні Книги, хоч і стала однією з її головних персонажів.

— Мені дуже подобалося її читати, — веде далі Венді. І додає: — Коли я не ціпеніла від жаху, звісно.

Вона замовкає, і я внутрішньо зіщулююся з ніяковості, знаючи, що буде далі. Це завжди так. Кожного, дідько, разу.

— Як воно було? — Венді нахиляється вперед, аж поки її чималенький бюст притискається до столу. — Жити в тому будинку?

Це питання неуникно звучить щоразу, як хтось пов'язує мене з Книгою. Та в мене напоготові відповідь. Я рано зрозуміла, що вона потрібна, так що завжди тримаю її під рукою, мовби щось, що носять в ящику з інструментами.

— Я не пам'ятаю нічого про ту пору.

Секретарка піднімає перещипану брову.

— Геть нічого?

— Мені ж було п'ять. Скільки ви з цього віку пам'ятаєте?

З мого досвіду, це припиняє розмову в половині випадків. Просто зацікавлені вловлюють натяк. Хворобливо зацікавлені так легко не здаються. Я гадала, Венді Дейвенпорт з її щічками-яблучками та нарядом мешканки банановї республіки — з першої категорії. Та помилилася.

— Але ж то був такий жахливий досвід для вашої сім'ї, — каже вона. — Я б точно щось про таке запам'ятала.

Я маю кілька способів, як з таким поводитися. Усе залежить від мого настрою. Якби я була на вечірці, розслаблена й добра після парочки напоїв, то потішила б її та сказала: «Пам'ятаю, як увесь час боялася, не знаючи чого».

Або: «Гадаю, було так лячно, що я заблокувала всі спогади». Або багаторічний фаворит: «Деякі речі занадто жахають, щоб їх пам'ятати».

Але я не на вечірці. Не розслаблена й добра. Я в офісі юриста, ось-ось отримаю маєток свого нещодавно померлого батька. Мій єдиний варіант — бути прямою аж до грубості.

— Нічого з того не відбувалося, — кажу Венді. — Мій батько все вигадав. І коли я кажу все, то маю на увазі все. Ціла та книжка — брехня.

Обличчя Венді, зацікавлене, з розплющеними очима, наче гасне, тьмяніє. Я розчарувала її, хоч їй і варто було б подякувати мені за чесність — те, чого я сама від батька так і не дочекалася.

Його версія правди дуже відрізнялася від моєї, хоча в нього теж була заготована відповідь, слова якої ніколи не змінювалися, байдуже, з ким він говорив.

«Я брехав про купу всього у моєму житті, — сказав би він Венді Дейвенпорт, випромінюючи шарм, — але тільки